

**EUROOPA LIIDU
NÕUKOGU**

**Brüssel, 19. mai 2014
(OR. en)**

9956/14

**JAI 332
ENFOPOL 138
COTER 34**

MÄRKUS

Saatja:	Eesistujariik
Saaja:	Alaliste esindajate komitee / nõukogu
Eelmise dok nr:	5643/5/14
Teema:	Radikaliseerumise ja terroristide värbamise vastane muudetud ELi strateegia

1. Nõukogu leppis 6.–7. juunil 2013 kokku järeldustes, milles kutsutakse üles ajakohastama radikaliseerumise ja terroristide värbamise vastast strateegiat¹.
2. Seejärel esitas komisjon 15. jaanuaril 2014 teatise, mis käsitleb vägivaldse äärmusluse ja terrorismi viiva radikaliseerumise ennetamist².
3. Delegatsioonid arutasid muudetud ELi strateegiat terrorismi töörühma 6. märtsi, 8. aprilli ja 13. mai koosolekutel ning terrorismi töörühma ja COTERi ühiskoosolekul 14. mail, kus lepitati kokku tekstis lisas esitatud kujul.
4. Terrorismi töörühmas peeti ka mitu mõttevahetust selle üle, kuidas käesolevat muudetud strateegiat rakendada, ning praegu töötab töörühm välja selleletemalisi suuniseid.

¹ Dok 9447/13 JAI 366 ENFOPOL 137 COTER 45.

² Dok 5451/14 JAI 30 ENFOPOL 5 COTER 3.

5. Lõpuks tuleb märkida, et muudetud meediateavitusstrateegia³ kehtib endiselt, kuigi praeguse muudetud strateegiaga on sellesse lisatud uusi elemente eelkõige ennetamise osas.
6. Sellises kontekstis palutakse COREPERil muudetud ELi strateegiaga nõustuda ja esitada see nõukogule heakskiitmiseks.

³ Dok 5469/3/07 REV 3 ENFOPOL 8 COTER 3 CATS 23 COPS 22 EU RESTRICTED.

Eelnõu: radikaliseerumise ja terroristide värbamise vastane muudetud ELi strateegia

1. Terrorism ohustab kõiki riike ja inimesi. See on suureks ohuks Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide julgeolekule ning selle kodanike ja elanike elule. EL on kindlalt otsustanud võidelda terrorismi vastu selle kõigis vormides ning radikaliseerumise ja terroristide värbamise vastu.
2. Et tõhustada meie poliitikapõhimõtteid radikaliseerumise ja terroristide värbamise ennetamiseks, võeti 2005. aastal vastu strateegia ja tegevuskava. Strateegiat ajakohastati 2008. aasta novembris. Pärast nõukogus 2013. aasta märtsis radikaliseerumise ja terroristide värbamise vastase ELi strateegia läbivaatamise teemal toimunud arutelusid leppis nõukogu 6.–7. juunil 2013 kokku järeldustes, milles kutsuti üles seda strateegiat ajakohastama. Seejärel esitas komisjon 15. jaanuaril 2014 vägivaldse äärmusluse ja terrorismi viiva radikaliseerumise ennetamise kohta teatise, mille sisu on käesolevas dokumendis arvesse võetud.
3. Selles strateegias kavandatakse, kuidas liit ja selle liikmesriigid radikaliseerumise ja terroristide värbamisega võitlema hakkavad, pidades silmas selle ohu muutuvat iseloomu ja meie viie möödunud aasta jooksul paranenud arusaamist radikaliseerumisest ja terroristide värbamisest.
4. See moodustab osa laiemast ELi terrorismivastasest strateegiast ja tegevuskavast, mille Euroopa Ülemkogu kiitis heaks 2005. aastal. Sellises raamistikus on strateegia eesmärgiks seatud terrorismi viiva radikaliseerumisega võitlemine.

Väljakutse

5. Strateegia peamine eesmärk peaks olema ära hoida inimeste radikaliseerumisohtu sattumist, radikaliseerumist ja nende terroristideks värbamist ning vältida uue terroristide põlvkonna esilekerkimist.

6. Et teha seda tulemuslikult, on meil vaja endale teadvustada, et radikaliseerumise ja terrorismi kujunemis- ja avaldumisviisid on pidevas arengus. Isehakanud terroristid, terrorismiga seotud ekstremistlikku ideoloogiat toetavad isikud, üksi tegutsevad terroristid, välisvõitlejad ja igasugused muud terrorismi vormid, samuti interneti ja sotsiaalmeedia kaasamis- ja teabedastamispotentsiaal kujutavad endast võimalikke kanaleid, mille kaudu radikaliseerumine ja terroristide värbamine võib toimuda.
7. Seetõttu on vaja meie prioriteete järjekindlalt üle vaadata ja tagada, et meie julgeolekupõhimõtted võimaldavad toime tulla uute tekkivate ohuvormidega.
8. Kuigi radikaliseerumise ja terroristide värbamisega võitlemine on kõigepealt liikmesriikide ülesanne, peaks see strateegia aitama liikmesriikidel vajaduse korral välja töötada omaenda programme ja poliitikapõhimõtteid, milles võetakse arvesse iga liikmesriigi konkreetseid vajadusi, eesmärke ja suutlikkust. Hoolimata radikaliseerumisest ja terroristide värbamisest tingitud ohu riigispetsiifilisest iseloomust, võivad ELi toetavad meetmed anda riiklikele ja kohalikele jõupingutustele lisandväärtust ning luua olulise raamistiku koostööks ja asjakohaseks reageerimiseks, mida tuleks edendada terves ELis, ning aidata vahetada häid tavasid, et radikaliseerumisele kohalikul, riiklikul, Euroopa ja rahvusvahelisel tasandil tulemuslikult reageerida.
9. Möödunud aastate kogemustest on ilmnenu, et radikaliseerumise ja terroristide värbamisega võitlemiseks on vaja tõhusat lähenemisviisi, milles julgeolekuga seotud küsimused on tasakaalus jõupingutustega selliste tegurite neutraliseerimiseks, mis võivad tekitada radikaliseerumist ja terroristide värbamist soodustava keskkonna.

Lähtepunktid

10. Üldiselt ei lahenda valitsused radikaliseerumise ja terroristide värbamise probleemi mitte üksi tegutsedes, vaid koostöös kohalike omavalitsuste, kodanikuühiskonna, valitsusväliste organisatsioonide ja erasektoriga. Selleks on vaja ühiseid jõupingutusi kohalikul, piirkondlikul, riiklikul, Euroopa ja rahvusvahelisel tasandil.
11. Üks meie töö põhialuseid võitluses radikaliseerumise ja terroristide värbamisega on täielik austus inimõiguste ja põhivabaduste vastu. Kõik meetmed tuleb võtta neid põhiõigusi ja -vabadusi täiel määral respektierides. Tähelepanu keskpunkti tuleks asetada dialoogi arendamine, et edendada vastastikkust teadlikkust ja mõistmist. Tuleks vältida ükskõik millise konkreetse inimrühma häbimärgistamist.
12. Teiste lähtepunktide hulka kuuluvad avatus ja läbipaistvus, tõhusus, paindlikkus ning pidev riikidesisene ja rahvusvaheline koostöö.
13. Kogu tegevuses peame alati tagama, et ei õhnestataks austust põhiõiguste vastu, rahvusvahelist õigust ega õigusriiki.

Meie reaktsioon

14. Radikaliseerumise ja terroristide värbamise vastu võitlemiseks otsustame muu hulgas:
 - edendada julgeolekut, õigust ja võrdseid võimalusi kõigi jaoks;
 - tagada, et valdava arvamuse hääl domineerib ekstremismi üle;
 - tõhustada valitsustepoolset teavitamistegevust;
 - toetada terrorismivastaseid seisukohavõtte;
 - võidelda radikaliseerumise ja terroristide värbamise vastu internetis;
 - koolitada ja kaasata esmatasandi spetsialiste kõigis asjaomastes sektorites, suurendada nende suutlikkust;
 - aidata üksikisikutel ja kodanikuühiskonnal suurendada vastupanuvõimet;
 - toetada tagasitõmbumisalgatusi;
 - toetada uusi uuringuid radikaliseerumise ja terroristide värbamise suundumuste ja probleemide alal;
 - viia omavahel kooskõlla liidusisene ja -väline radikaliseerumisvastane töö.

Julgeoleku, õiguse ja võrdsete võimaluste edendamine kõigi jaoks

15. Inimõiguste rikkumised võivad anda põhjust rahulolematuseks ja just selliste tingimuste kujunemiseks, mis soodustavad radikaliseerumise ja terroristide värbamise levikut.
16. Tegurid, mis võivad radikaliseerumist ja terroristide värbamist soodustada, võivad hõlmata erinevat laadi asjaolusid, nt ebavõrdsuse, kõrvalejätuse, sotsiaalse tõrjutuse tajumine ning raskendatud juurdepääs kvaliteetsele haridusele. Need tegurid ei vii iseenesest tingimata välja radikaliseerumiseni ja terroristide värbamiseni, kuid võivad muuta terrorismi toetavad või sellega seotud ekstremistlikud ideed ahvatlevamaks.
17. Me peame muu hulgas keskenduma ebavõrdsuse ja diskrimineerimisega võitlemisele seal, kus need on olemas, kultuuridevahelise dialoogi edendamisele, hariduse arendamisele, et luua rohkem võimalusi ja soodustada kriitilist mõtlemist, sallivuse ja vastastikuse lugupidamise ning arvamuste vahetamise edendamisele ning kodanikuühiskonna teavitamisele neil aladel saavutatud edust. See töö on oluline ja väärtuslik juba oma olemuselt, ning selle ainus ja sõnaselgelt väljakuulutatud siht ei pea olema radikaliseerumise ning terroristide värbamise vastane võitlus.
18. Väljaspool Euroopat peame jätkuvalt poliitiliste dialoogide abil ja abiprogrammide kaudu edendama head valitsemistava, õigusriiki, inimõigusi, demokraatiat, haridust, majandusarengut, julgeolekusektori reformimist ja stabiilsust.

Tagada valdava arvamuse hääle domineerimine ekstremismi üle

19. Ekstremistlik maailmavaade võib mõningaid isikuid viia vägivallaga nõustumiseni ja selle õigustamise püüeteni. Ekstremistlik propaganda põhineb lihtsustatud retoorikal, mis tekitab väärarusaama maailmas aset leidvatest konfliktidest ja esitab neid tõendina erinevate väärtuste ja ühiskondlike valikute vastuolu kohta.

20. Peame tõstma teadlikkust ja võimendama selle enamuse häält, kes pooldab mõõdukust ning ütleb lahti vägivalda kasutamisest. Me ei pea mitte üksnes mõõdukuse häält võimendama, vaid ka tagama, et seda kuuldakse. Seda häält tuleb edastada selliste asjakohaste platvormide vahendusel nagu massi- ja sotsiaalmeedia, mis on sihtpubliku jaoks usaldusväärsed. Tuleks ergutada ja toetada kodanikuühiskonna vahetut osavõttu mõõduka reageerimise edendamiseks. Usulistest põhjustest ajendatud terrorismi puhul on vajalik dialoog riigivõimu ja mitmesuguste asjaomaste sotsiaalsete, kultuuriliste ja usuliste rühmituste või nende juhtide vahel.
21. Lisaks peame jätkama jõupingutusi selleks, et töötada vajaduse puhuks välja emotsionaalselt neutraalne sõnavara, tagamaks et meie sõnumid ei süvenda tahtmatult lahkarvamusi.

Valitsusepoolse teavitamistegevuse tõhustamine

22. Valitsuse teadaanded ei ole üksnes viis kirjeldada poliitilisi otsuseid, need on ka võimas poliitika rakendamist toetav vahend. Kui poliitikat tõhusalt ja tulemuslikult edastata, kaas arvatud nendele, kes võivad radikaliseerijate retoorika suhtes vastuvõtlikud olla, riskime me sellega, et ekstremistlikud seisukohad ei kohta vastuseisu.
23. Peame edendama selliste vajadustepõhiste kommunikatsioonimeetodite väljaarendamist, mis seavad kahtluse alla terrorismi toetava või sellega seotud ekstremistliku ideoloogia. Võtmetähtsusega on konteksti ja kuulajakonnaga sobiv keelekasutus, usaldusväärsete ja sobivate edastamiskanalite kasutamine ning radikaalsete ja ekstremistlike väidete kahtluse alla seadmine platvormidel, mida kasutavad kõige sagedamini need, keda ähvardab radikaliseerumise oht. Ühetaoline lähenemine teavitustegevusele ei tööta. Samal ajal peame siiski kõigil tasanditel tagama oma sõnumite sidususe, selguse ja pidevuse.

24. On oluline edastada selgelt see, mille eest me seisame, meie enda normid ja väärtused: rahvusvaheline õigus, inimõigused ja õigusriik. Me peaksime ühtlasi püüdma tõhustada valitsusepoolset teavitamist tehtud tööst, nt humanitaarabi ja arenguabi andmisest. Me peaksime püüdma teha sellised teadaanded asjakohaseks, huviäratavaks ja sisukaks, eriti nende jaoks, kes tunnevad end kõige rohkem kõrvalejäetuna ja on kõige vaenulikumad. Me peame ühtlasi selgelt väljendama oma poliitikat, strateegiaid ja eesmärke, vähemalt terrorismi ja radikaliseerumise vastase võitluse küsimustes.
25. Interneti ja sotsiaalmeediate kasutus on eluliselt tähtis, muu hulgas kiireks vastamiseks terrorismi toetavale internetiretoorikale ja jõudmiseks nende inimesteni, kes on radikaliseeriva mõjuga sõnumitele kõige vastuvõtlikumad. Seoses sellega tuleks ergutada avaliku ja erasektori partnerlust, et tegeleda radikaliseerumise probleemiga internetis.

Terrorismivastaste seisukohavõttude toetamine

26. Vastupropagandal on kaks eesmärki: veenda neid, kes on juba vägivaldse ekstremismiga seotud, sellest taganema, ja hoiatada terroristlike ideede pooldajaid sellealase aktiivse tegevuse eest.
27. Peaksime toetama ja võimendama vastupropagandat, mis pärineb kohaliku mõjuga allikatest, sealhulgas nende kogukondade juhtidelt, kus seda kontseptsiooni järgitakse, õpetajatelt, pereliikmetelt, noorsootöötajatelt, avaliku elu tegelastelt, arvamussliidritelt, haritlastelt, teadlastelt, usujuhtidelt, ettevõtjatelt, meediategelastelt, lauljatelt, tuntud sportlastelt ja teistelt, kes suunavad või kujundavad avalikku arvamust ning võivad jutustada positiivseid ja usutavaid lugusid. Peaksime algatama nende tegelastega projekte kõigil tasanditel ning tegema tööd selleks, et tagada neile asjakohane mõju ja toetus.
28. Väga tõhusat vastupropagandatööd on mõnel juhul alustatud koos terrorismiohvrite rühmadega, et edastada tõeliselt võimsat sõnumit. Paljud terrorismiohvid on juba kaasatud ennetustegevusse avaliku kõlapinnaga ürituste kaudu, me peame jätkama nende jõupingutuste toetamist. Ohvritel ja nende perekondadel kui terrorirünnakute inimtagajärgede tunnistajatel on parimad eeldused selleks, et võtta terroristlikelt ideedelt igasugune sära ja õigustus.

29. Seoses sellega võiks uurida võimalust saada selliseid usaldusväärseid tunnistusi nagu vägivallast loobunud endiste terroristide või nende pereliikmete omad. Peaksime nende tunnistusi koguma ja tutvustama, kuna need on ühtlasi võimsad vahendid propaganda ja omaksvõetud ideaalidega võitlemisel.

Võitlus radikaliseerumise ja terroristide värbamise vastu

30. Internetti ja sotsiaalmeediat saab kasutada propagandamaterjali levitamiseks, rahakogumiseks, sarnase mõtteviisiga inimeste värbamiseks ja nendega suhtlemiseks, kuid ka virtuaalse väljaõppelaagrina või oskuste ja teadmiste vahetamise kohana. Internet on samas rahvusvaheline keskkond, mis väljub eri riikide jurisdiktsioonidest.
31. Töö, mida saab teha radikaliseerumise ja terroristide värbamisega võitlemiseks internetis, on väga mitmekesine. See hõlmab tegevust, mis on suunatud terroristide poolse internetikasutuse takistamisele, kuid ühtlasi algatusi terroristliku propagandaga võitlemiseks. Osa sellest tööst on võimalik teha Euroopa tasandil ja osa sellest teevad kodanikuühiskonda esindavad inimesed ja organisatsioonid, kes saavad selleks vajaduse korral abi. Juhuks kui tegemist on ebaseadusliku sisuga, sh materjalidega, mida hoitakse kolmandates riikides, peavad olema olemas menetlused, mille abil probleemi kiiresti ja tõhusalt lahendada. See töö nõuab tulemuslikku dialoogi erasektoriga ja eriti internetivaldkonna ettevõtjatega, mitte üksnes Euroopas vaid ka välismaal. Samuti tuleks tegutseda selleks, et kasutada internetti ja sotsiaalmeediat vastupropagandasõnumite edastamiseks. Kogu tegevus peab toimuma kooskõlas õigusriigi põhimõtetega ja rahvusvaheliste inimõigustega.
32. Peaksime edasi uurima võimalusi, kuidas radikaliseerumist ja terroristide värbamist interneti ja sotsiaalmeedia abil aktiivselt ennetada. Me tegeleme nende küsimustega oma poliitiliste dialoogide raames ja pakume tehnilist tuge, et innustada teisi väljaspool ELi sedasama tegema.

Esmatasandi spetsialistide koolitamine ja kaasamine kõigis asjaomastes sektorites, nende suutlikkuse suurendamine

33. Radikaliseerumine ja terroristide värbamine on protsess, milles üksikisiku arvamused ja/või käitumine muutub, sageli väga järsult. Selliseid muutused võivad olla kõige ilmsemad asjaomase isiku lähedastele. See tähendab, et esmatasandi spetsialistide kaasamisega võivad tekkida võimalused varakult sekkuda ja ära hoida ohustatud isiku kaasatõmbamist terrorismiga seotud tegevusse.
34. Mitmetel sektoritel on võimalik ära hoida inimese saamist terrorismi toetajaks või ekstremistliku ideoloogiaga seotud terrorismi propageerijaks või terroristiks. Õpetajate, sotsiaal- ja tervishoiutöötajate, usujuhtide, politseiametnike ning vangla- ja kriminaalhooldustöötajate koolitamisel võib olla otsustav osa igas edukas radikaliseerumisvastases programmis. Need spetsialistid või esmatasandi töötajad võivad suuta radikaliseerumise märke tuvastada varakult, seetõttu peavad nad olema radikaliseerumise ja terroristide värbamise märkidest teadlikud ja neist aru saama.
35. Peaksime õhutama teadlikkuse tõstmise programmide ja sektoripõhiste koolitusmoodulite väljatöötamist esmatasandi spetsialistide jaoks, et neil oleks parem arusaamine radikaliseerumisest ja terroristide värbamisest ning oskused sellega seotud küsimuste arutamiseks, ja aitama neil pakkuda tuge ohustatud isikutele või suunata neid edasise abi saamiseks eriteadmistega töötajate juurde. Samuti peaksime tagama, et õpime nende kogemustele toetuma tulevase poliitika kujundamisel, sealhulgas radikaliseerumisalase teadlikkuse võrgustiku (RAN) ja CEPOLi kaudu.

Abi üksikisikutele ja kodanikuühiskonnale vastupanuvõime suurendamisel

36. Valitsustel on vaja partnerite aktiivset osavõttu radikaliseerumise ja terroristide värbamise vastasest võitlusest. Kodanikuühiskonna ja erasektori kaasamine võib anda mitmesuguseid uusi vahendeid ja ressursse, samuti teadmisi, mis ei pruugi olla valitsustele kättesaadavad. Radikaliseerumisalase teadlikkuse võrgustiku (RAN) kogemused on selles suhtes eriti kasulik foorum.
37. Koostöö erasektori ja kodanikuühiskonnaga usalduse ja läbipaistvuse suurendamisel muudab üksikisikud terroristlikule ideoloogiale vastupanuvõimelisemaks ning radikaliseerumisele ja terroristide värbamisele vähem vastuvõtlikuks. Kogukonna osalus peaks olema laiapõhjaline ja peegeldama selle liikmete mitmekesisust.

38. Peaksime suurendama kodanikuühiskonna mõjuvõimu radikaliseerumisele ja terroristide värbamisele ja selle ahvatlusele vastuseismise võime suurendamisel ja edendamisel. Vastupanuvõimet saab suurendada, kui anda üksikisikutele ja kodanikuühiskonnale oskusi ja ressursse, mis võimaldavad radikaliseerumist ja terroristide värbamist mõista ja seda analüüsida. Praktikas võib see hõlmata nt noorte toetamist ja neile hariduse andmist, et aidata neil kujundada positiivset identiteeditaju ja ära tunda terroristliku propaganda ohtusid.
39. Peame muu hulgas peamiselt koolide ja ülikoolide kaudu edendama noorte haridust ja koolitust kodakondsuse, poliitika, usulise ja etnilise sallivuse, demokraatlike väärtuste, kultuurierinevuste ning rahvuste ja poliitika tasandil õhutatud vägivalda ajalooliste tagajärgede alal. Eelkõige haridussektori esindajad võivad praktilise töö spetsialistide toetusel etendada märkimisväärset osa, suurendades teadlikkust terrorismiga seotud küsimustest ning selgitades välja ohustatud isikuid ja toetades neid.

Tagasitõmbumisalgatuste toetamine

40. Nii nagu on olemas protsessid, mis viivad inimese radikaliseerumiseni ja võimaliku terroristiks värbamiseni, on olemas ka protsessid, mis viivad radikaliseerunud isiku lahtiütlemiseni vägivaldast ja tema lahkumiseni rühmitusest või liikumisest või isegi terrorismiga seotud ekstremistlikku ideoloogiat toetava ja edendava maailmavaate hülgamiseni.
41. Liikmesriigid võiksid kaaluda kultuurikonteksti ja konkreetsete oludega kohandatud tagasitõmbumis- ja lahkumisstrateegiate kavandamist ja väljaarendamist. Nende programmide tõhususe tagamiseks peaksid liikmesriigid ja asjatundjad neid regulaarselt hindama.
42. Parimate, eelkõige radikaliseerumisalase teadlikkuse võrgustiku kaudu saadud tavade ja kogemuste vahetamine võib abiks olla uute programmide väljatöötamisel, oskusteabe omandamisel ja endiste terroristide taasintegreerimisel ühiskonda.

Uute uuringute toetamine radikaliseerumise ja terroristide värbamise suundumuste ja probleemide alal

43. Et terrorismile ulatuslikult ja tõhusalt reageerida, peame jätkuvalt püüdma paremini aru saada sellest nähtusest kõigis tema vormides ja seostatuna selles protsessis kohalikul, piirkondlikul, riiklikul, ELi ja rahvusvahelisel tasandil osalejate rollidega.
44. Peale asjaomastelt talitustelt saadud erialaste panuste on olemas ka suur kogum kirjandust ja uurimusi, mis on meile andnud väärtuslikke teadmisi radikaliseerumise ja terroristide värbamise liikumapanevate jõudude kohta, ja need on seotud paljude isiklike, struktuuriliste, ideoloogiliste, poliitiliste, ühiskondlike teguritega, mis võivad kujundada üksikisiku ainuomase tee radikaliseerumiseni ja terroristiks värbamiseni.
45. Vaatamata neile teadmistele ja uurimustele on veel vastuseta hulk tähtsaid küsimusi valdkondades, kus empiirilised tõendid ja uuringud oleksid väga vajalikud ning aitaksid kujundada tulevasi poliitilisi otsuseid, muu hulgas ka lahkumisstrateegiate ja -programmide alal.
46. Soovitavad on arutelud nende riikide valitsustega, kes on selle probleemiga kokku puutunud, teadlastega, esmatasandi spetsialistidega mitmesugustelt erialadelt, ohustatud isikutega, endiste terroristidega, valitsusväliste organisatsioonidega ning terrorismiohvritega Euroopas ja mujal. Radikaliseerumisalase teadlikkuse võrgustik (RAN) on selles osas eriti kasulik foorum, samuti kavandatud teadmuskeskus, mis võiks toimida kui kontaktpunkt liikmesriikidega. Liikmesriikide jõupingutused erinevatel töösuundadel on samuti oluline panus ja neid tuleks ergutada ning jätkata.

Liikmesriikide valitsused peaksid samuti püüdma arendada koosmõjusid täiendavate uuringute läbiviimiseks radikaliseerumise suundumuste kohta ning olemasolevate tavade hindamiseks. ELi tasandil komisjoni rahalise toetusega tehtud uuringud võivad anda lisandväärtust radikaliseerumise üldiste suundumuste analüüsimisel ja pakkuda võimalikke vastuseid.

Liidusisese ja -välise radikaliseerumisvastase töö kooskõlla viimine

47. Terrorirünnakutel Euroopas asuvate sihtmärkide vastu on sageli olnud seoseid väljaspool Euroopa territooriumi. Mõned neist rünnakustest on olnud kavandatud või otseselt toime pandud isikute poolt, kes on pärit kolmandatest riikidest, mõningaid on väljastpoolt rahastatud ja paljudes neist on osalenud isikud, keda on välja õpetatud välismaal (välisvõitlejad). Välismaal aset leidnud terrorirünnakuid on juhitud ka Euroopast. Riigisisene ja rahvusvaheline terrorism on sageli omavahel lahutamatu seotud.
48. Kolmandates riikides välja töötatud ideoloogia ja Euroopasse edastatav või Euroopasse saadetakse propaganda võib mõjutada radikaliseerumist ja terroristide värbamist Euroopas. Radikaliseerumisprotsessis võib oma osa olla reisimisel. Märkimisväärne hulk terroriaktides osalenud isikuid on käinud välismaal, kus neid on mõjutanud terroriorganisatsioonide liikmed. Ühtlasi on oluline käesolevas strateegias ning ELi terrorismivastases strateegias arvesse võtta piirihalduspoliitika, sealhulgas viisapoliitika arenguid ELi kehtivas õigusraamistikus.
49. Lisaks meie kohalikele, piirkondlikele, riiklikele ja Euroopa lähenemisviisidele inimeste terrorismi toetajateks või terroristideks saamise tõkestamisel on meil vaja tööd teha ka kolmandates riikides ja koos nende riikidega. Radikaliseerumine ja terroristide värbamine välismaal kujutab endast Euroopa kodanikele ja Euroopa huvidele välismaal sama suurt ohtu kui kodumaal. Seetõttu on väliskomponent meie radikaliseerumisvastases töös elulise tähtsusega. Probleem seisneb selles, et tuleb tagada ühtsus kolmandates riikides tehtava radikaliseerumisvastase töö ja siseriiklike kogemuste vahel, mis põhinevad õigusriigil ja rahvusvaheliste inimõiguste täielikul austamisel, saadud õppetundidel ja headel tavadel, kuid ka edututel tavadel. Et seda tagada, on vaja toetada kolmandaid riike nende julgeolekusektori ja õigusriigi tugevdamisel.

50. Terroristlik propaganda puudutab sageli välispoliitikaga seotud küsimusi. Poliitilistes dialoogides ning rahvusvahelistes organisatsioonides ja foorumitel osalemise käigus peaksime esile tõstma oma strateegilist lähenemisviisi ja asjaomaseid meetmeid, näiteks ÜRO ülemaailmse terrorismivastase võitluse strateegia ja ÜRO julgeolekunõukogu asjaomaste resolutsioonide rakendamist, ning vahetama oskusteavet. Meil on täita oma osa ka suutlikkuse suurendamises välismaal, et aidata kolmandatel riikidel kujundada ja rakendada nende oma poliitikat radikaliseerumise ja terroristide värbamise ennetamiseks ja sellega võitlemiseks ning terrorismi toetavate seisukohavõtude käsitlemiseks.
51. Tuleks vajaduse korral ergutada teadlikkuse tõstmist radikaliseerumisvastasest tööst kui osa arengu kavandamisest riiklikul tasandil, samuti radikaliseerumise arvessevõtmist üldistes riigipõhistes analüüsides, mis on kavandamise aluseks. See aitaks mõningaid ELi arenguprogramme vastavalt vajadusele suunata konkreetsetele geograafilistele piirkondadele/kogukondadele, kus radikaliseerumine ja terroristide värbamine on väga levinud.

Strateegia rakendamine

52. Liikmesriigid töötavad individuaalselt ja üheskoos ning Euroopa terrorismivastase võitluse koordinaatori, Euroopa Komisoni ja Euroopa välisteenistuse toetusel selle strateegia rakendamise nimel. Nii liikmesriigid kui ka EL peaksid muu hulgas töötama koostöös ÜRO, Euroopa Nõukogu, OSCE ja ülemaailmse terrorismivastase võitluse foorumiga, et arendada välja sellealaseid projekte ka ülemerepiirkondades.
53. Radikaliseerumise ja terroristide värbamise vastu võitlemine on eelkõige liikmesriikide ülesanne. Radikaliseerumise ja terroristide värbamise ning sellega võitlemise probleemid varieeruvad suurel määral liikmesriigiti, kuid on olemas terve rida ühiseid elemente ja üldine seisukoht on, et me peame sellega toimetulemiseks töötama koos, sealhulgas terve rea huvirühmadega, nt kodanikuühiskonna, erasektori ja muude organisatsioonidega.

54. Nagu eespool juba öeldud, annab käesolev strateegia liikmesriikidele võimaluse võtta meetmeid riiklikul tasandil, lähtudes ühistest arusaamadest radikaliseerumise ja terroristide värbamise tegurite ning sellega võitlemise meetmete ja põhimõtete kohta. Nad peaksid asuma koostama või ajakohastama riiklike strateegiaid, võttes arvesse enda vajadusi, eesmärke ja suutlikkust, mis rajanevad nende endi kogemustel ning radikaliseerumisalase teadlikkuse võrgustiku (RAN) ja ELi institutsioonide ekspertteadmistel.
55. Liikmesriigid peaksid oma poliitikaid koordineerima, vahetama teavet ja kogemusi radikaliseerumise ja terroristide värbamise probleemide lahendamise alal nii riiklikul kui ka Euroopa tasandil, võtma kasutusele häid tavasid ja tegema koostööd uute ideede edasiarendamisel.
56. Selleks on vaja ühiseid jõupingutusi kohalikul, piirkondlikul, riiklikul, Euroopa ja rahvusvahelisel tasandil. Väljaspool Euroopa piire võib teha algatusi selliste instrumentide, mehhanismide ja protsesside abil, mis EL on erinevate riikide ja piirkondlike organisatsioonidega kehtestanud, sealhulgas kahepoolsete poliitiliste dialoogide ja abiprogrammide kaudu.
57. Nõukogu asjaomastel ettevalmistavatel organitel palutakse võtta selle strateegia vastuvõtmiseks vajalikud meetmed.
-